

[Holger Larsen.]

befale, at man hurtigst muligt kommer i gang med udvalgsbehandlingen, således at man hurtigt kan få gennemført dette lovforslag og få en ny værnepligtslov, som er mere indstillet efter den tekniske udvikling, der har fundet sted, end den lov, vi har i dag.

Arnth Jensen: Jeg kan tiltræde det forslag, den ærede socialdemokratiske ordfører fremførte om, at vi skulle fatte os i korthed ved denne behandling af lovforslaget, og så meget mere, som lovforslaget ikke har undergået ændringer under den udvalgsbehandling, der var i gang. Jeg anbefaler forslaget til en hurtig udvalgsbehandling igen.

Carsten Raft: Det kan jeg også.

Johs. Christiansen: Det kan jeg knap nok. Det er ganske vist et forslag, vi har haft til behandling for ikke så forfærdelig mange måneder siden, men jeg vil alligevel gerne have lov at gøre et par bemærkninger.

Hvis man opdeler det foreliggende forslag i to hovedformål, så kan mit partis stilling udtrykkes på den måde, at vi kan tiltræde det ene og vender os mod det andet. Det, som vi kan tiltræde, er i særdeleshed bestemmelserne om at oprette et værnepligtsnævn. Det mener jeg må betegnes som en human nydannelse, og de lempede regler, som det går ud på at indføre, kan vi ganske tiltræde. Jeg tænker her på spørgsmålet om fritagelse for værnepligtsbyrden i ekstraordinære tilfælde.

Det andet hovedformål: at sænke værnepligtsalderen til det fyldte 18. år for derved at kunne udskrive en hel årgang mere, kan vi derimod ikke gå med til. For det første mener vi, at man allerede har overskredet grænsen for den størrelsesorden, hvorefter de årlige udskrivninger finder sted. For det andet vil de unges civiluddannelse i almindelighed ikke kunne siges at være afsluttet ved denne aldersgrænse, og følgen ville da være, at man overdrog de militære myndigheder at bestemme, i hvilke tilfælde en ikke afsluttet uddannelse skulle afbrydes, og i hvilke der skulle kunne tilstås udsættelse. For det tredje — og det forekommer mig at være meget vigtigt — stilles der i dag så store krav til de indkaldte, at jeg simpelthen

finder det uforsvarligt, at man gør 18—19 års unge til soldater. Hvis jeg ikke husker fejl, udskriver Norge, Sverige, Finland og Schweiz først i det år, da de unge er fyldt 19 år, i Frankrig endog først i det 20. år.

Yderligere vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, hvad bl. a. oberstløjtnant, auditør S. Wahlstrøm skrev i „Militært Tidsskrift“ i begyndelsen af dette år. Jeg beder om tilladelse til et par citater:

„Der sker en meget betydelig modning hos de fleste unge mænd, fra de er 19 år, til de er 20—21 år, og såvidt jeg kan se, vil der komme en del disciplinære ulemper ved en indkaldelse af alle værnepligtige i 19 års alderen. Vi har allerede nu adskillige 19-årige værnepligtige, og det er meget ofte let at konstatere, at flere af dem endnu ikke er vokset fra skoledrengekarakteren. De har dumme undskyldninger, når de har lavet noget forkert, og de har svært ved at indordne sig under militærtjenestens pligter, simpelthen fordi de aldrig har haft pligter før. De er med deres ofte endnu barnlige indstilling lette at lokke med til gale streger, til at deltage i samlede demonstrationer eller til at deltage i militære forseelser, hvor det netop er en skærpene omstændighed, at de begås af flere i forening, men hvor de i deres naivitet tror, at de er dækkede, når bare de er mange om det.“

En på samme felt så kyndig mand som oberstløjtnant Helge Klint, forswarets psykologikommisions formand, har ligeledes ytret alvorlige betænkeligheder overfor forslagens § 11. Derom kan man bl. a. læse i „Social-Demokraten“s kronik for 10. december 1952, hvor det bl. a. hedder:

„En ordfører fastslog, at det er for tidligt at indkalde 18-årige til tjeneste i værnene. Og jeg må give vedkommende ubetinget ret. En ung mand på 18 år er normalt hverken fysisk eller psykisk egnet til militær træning.“

Overfor forhold og udtalelser som dem, jeg her har fremdraget, må det dog vist forekomme mere end betænkeligt, hvis folkettingen ikke kræver hele denne side af sagen nærmere undersøgt og nøje overvejet, inden det færdigbehandler lovforslaget. Jeg henstiller derfor til den højtærede indenrigs- og boligminister, at der til vejledning for det udvalg, som lovforslaget bør henvises til,